

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 7To/3/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8821010449
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 09. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Tobiaš
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2025:8821010449.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Tobiaša a sudcov JUDr. Lucie Bašistovej a JUDr. Vladimíra Monoka na verejnom zasadnutí konanom dňa 03.09.2025, v trestnej veci proti obž. A. B. a spol. pre prečin ohrozovania mravnej výchovy mládeže podľa § 211 ods. 1 písm. b) Tr. zákona, o odvolaniach obžalovaných A. B. a A. B. proti rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou sp. zn. 1T/75/2021 zo dňa 12.02.2024, takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. e), ods. 2 Tr. poriadku **z r u š u j e** napadnutý rozsudok vo výroku o treste za skutok 2/ rozsudku vo vzťahu k obom obžalovaným.

Na základe § 322 ods. 3 Tr. poriadku

obžalovanej A. B., nar. XX.XX.XXXX vo C. D. E., trvale bytom C., F. G. XXX/X, okr. Vranov nad Topľou, nezamestnaná

u k l a d á :

za skutok 2/ obžaloby

Podľa § 53 ods. 1, 2 Tr. zákona trest domáceho väzenia na 1 (jeden) rok.

Obžalovanému A. B., nar. XX.XX.XXXX vo C. D. E., trvale bytom C., F. G. XXX/X, okr. Vranov nad Topľou, zamestnaný

u k l a d á :

za skutok 2/ obžaloby

Podľa § 53 ods. 1, 2 Tr. zákona trest domáceho väzenia na 1 (jeden) rok.

Podľa § 53 ods. 3 Tr. zákona obžalovaní A. B. a A. B. sú po dobu výkonu trestu domáceho väzenia povinní v čase od 00.00 hod. do 24.00 hod. zdržiavať sa vo svojom obydľí vrátane k nemu prináležiacich vonkajších priestorov, viesť riadny život a podrobiť sa kontrole technickými prostriedkami okrem času :
- nevyhnutne potrebného na premiestnenie sa do a z miesta výkonu pracovnej činnosti, ako aj počas výkonu pracovnej činnosti na základe pracovnej zmluvy alebo inej pracovnej činnosti a počas výkonu tejto pracovnej činnosti vykonávanej v súlade so Zákonníkom práce,

- v dňoch pracovného pokoja od 13:00 hod. do 15:00 hod.,
- v pracovných dňoch od 8:00 hod. do 10:00 hod. a od 17:00 hod. do 18:00 hod.

Podľa § 53 ods. 5 Tr. zákona po dobu výkonu trestu domáceho väzenia môže odsúdený opustiť svoje obydlie len po predchádzajúcom súhlase probačného a mediačného úradníka, a len z naliehavého dôvodu a na nevyhnutne potrebný čas. Tento čas sa započítava do výkonu trestu.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom uznal Okresný súd Vranov nad Topľou obžalovaných A. B. a A. B. za vinných zo spáchania

v bode 1/ rozsudku prečinu ohrozovania mravnej výchovy mládeže podľa § 211 ods. 1 písm. b) Tr. zákona, ktorého sa dopustili tak, že

v období od 02. 09. 2020 do 30. 06. 2021, v obci C., okr. C. D. E., u obžalovanej A. B. vyjmúc obdobie od 28. 04. 2021 do 30. 06. 2021, kedy táto obžalovaná vykonávala nepodmienečný trest odňatia slobody v Ústave na výkon trestu odňatia slobody, až do 01. 08. 2021, ako zákonní rodičia maloletého dieťaťa A. B., nar. XX. XX. XXXX, ktorým zo Zákona o rodine vyplýva povinnosť starať sa sústavne a dôsledne o všestranný vývoj a rozvoj svojho dieťaťa, úmyselne nezabezpečili riadnu dochádzku svojej dcéry A. B. do Základnej školy C., okr. C. D. E., tým, že nedostatočne vplývali na svoju dcéru, aby si riadne plnila školskú dochádzku a so školou riadne nespolupracovali, čím spôsobili, že ich maloletá dcéra A. B. vymeškala 130 neospravedlnených vyučovacích hodín,

a v bode 2/ rozsudku prečinu ohrozovania mravnej výchovy mládeže podľa § 211 ods. 1 písm. b) Tr. zákona, ktorého sa dopustili tak, že

v období od 05. 09. 2022 do 09. 01. 2023, v obci C., okr. C. D. E., ako zákonní rodičia maloletého dieťaťa A. B., nar. XX. XX. XXXX, ktorým zo Zákona o rodine vyplýva povinnosť starať sa sústavne a dôsledne o všestranný vývoj a rozvoj svojho dieťaťa, úmyselne nezabezpečili riadnu dochádzku svojej dcéry A. B. do Základnej školy H. C. D. E., tým, že nedostatočne vplývali na svoju dcéru, aby si riadne plnila školskú dochádzku a so školou riadne nespolupracovali, čím spôsobili, že ich maloletá dcéra A. B. vymeškala 180 neospravedlnených vyučovacích hodín.

Za to u obžalovanej A. B. pri skutku 1/ rozsudku podľa § 44 Tr. zákona upustil od súhrnného trestu podľa § 42 Tr. zákona, keďže trest odňatia slobody uložený obžalovanej Trestným rozkazom Okresného súdu Vranov nad Topľou č. k. 2T/77/2022-125, zo dňa 03.11.2022; ktorý bol obžalovanej doručený dňa 16.11.2022, a ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 25.11.2022, v trvaní 12 mesiacov, výkon ktorého bol obžalovanej podľa ustanovenia § 49 ods. 1 písm. a), § 50 ods. 1 Tr. zákona podmienienečne odložený na skúšobnú dobu v trvaní 30 mesiacov; považuje na ochranu spoločnosti a na nápravu páchatela za dostatočný.

Za skutok 2/ rozsudku jej uložil podľa § 211 ods. 1 Tr. zákona za použitia § 38 ods. 2 Tr. zákona, pri zistení rovnováhy poľahčujúcich okolností podľa § 36 písm. l) Tr. zákona a priťažujúcich okolností podľa § 37 písm. m) Tr. zákona trest odňatia slobody v trvaní 10 mesiacov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. b) Tr. zákona ju na výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

U obžalovaného A. B. pri skutku 1/ rozsudku podľa § 44 Tr. zákona upustil od súhrnného trestu podľa § 42 Tr. zákona, keďže trest odňatia slobody uložený obžalovanému Trestným rozkazom Okresného súdu Vranov nad Topľou č. k. 2T/77/2022-125, zo dňa 03.11.2022; ktorý bol obžalovanému doručený dňa 16.11.2022, a ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 25.11.2022, v trvaní 14 mesiacov, výkon ktorého bol obžalovanému podľa ustanovenia § 49 ods. 1 písm. a), § 50 ods. 1 Tr. zákona podmienienečne odložený na skúšobnú dobu v trvaní 30 mesiacov; považoval na ochranu spoločnosti a na nápravu páchatela za dostatočný.

Za skutok 2/ rozsudku mu uložil podľa § 211 ods. 1 Tr. zákona za použitia § 38 ods. 2 Tr. zákona, pri zistení rovnováhy poľahčujúcich okolností podľa § 36 písm. l) Tr. zákona a priťažujúcich okolností podľa § 37 písm. m) Tr. zákona trest odňatia slobody v trvaní 1 roka.

Podľa § 48 ods. 2 písm. b) Tr. zákona ho na výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Proti tomuto rozsudku podali obžalovaní A. B. a A. B. a ich obhajcovia odvolania na hlavnom pojednávaní hneď po jeho vyhlásení a po poučení o opravnom prostriedku.

Obžalovaná A. B. v písomnom odôvodnení odvolania prostredníctvom obhajkyne uviedla, že odvolanie smeruje proti výroku o treste za skutok v bode 2/ rozsudku. Uložený nepodmienečný trest odňatia slobody považuje za neprimeraný, pričom došlo k porušeniu ustanovenia § 34 ods. 3 Tr. zákona, podľa ktorého trest má postihovať iba páchatel'a tak, aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby. Uviedla, že počas súdneho konania boli prešetrované pomery v mieste trvalého bydliska obžalovanej a jej manžela (obžalovaného A. B.) za účelom posúdenia, či sú splnené materiálne - technické podmienky pre uloženie tzv. alternatívneho trestu, konkrétne trestu domáceho väzenia. Probačným a mediačným úradníkom súdu bola vypracovaná záverečná správa z predbežného šetrenia zo dňa 17.06.2022, v ktorej bolo v tom čase konštatované, že u obžalovanej nie sú splnené materiálne - technické podmienky pre uloženie a výkon kontroly rozhodnutia technickými prostriedkami z dôvodu, že v obydli obžalovanej je nedostatočný počet elektrických zásuviek. Zároveň však bolo zistené, že v obydli obžalovanej je signál 02 3G GSM vyhovujúci. Obžalovaná taktiež pri prešetrovaní pomerov udelila písomný sľub podľa § 53 ods. 1 písm. b) Tr. zákona. Z výpovede obžalovanej, ako aj z výpovede obžalovaného A. B. na hlavnom pojednávaní dňa 09.06.2023 však vyplynulo, že v obydli obžalovaných boli vykonané rekonštrukčné práce, a to niekedy v období od januára, resp. marca - apríla 2023 (t. j. následne po prvotnom prešetrovaní pomerov), pričom bola prerábaná elektrina, boli vymenené staré elektrické zásuvky za nové, zvýšil sa aj počet zásuviek. Súd nevyhovel návrhu na opätovné vykonanie preverenia, pričom dôvody svojho rozhodnutia uvádza na str. 14 - 16 rozsudku zo dňa 12.02.2024 s konštatovaním, že podľa názoru súdu jediným primeraným trestom pre obžalovanú je nepodmienečný trest odňatia slobody. Obžalovaná má so svojim manželom - obžalovaným A. B. - spolu 10 detí, z ktorých je 6 maloletých. Z nich je školopovinných 5 detí. Najmladší syn I. B. má toho času 4 roky, a teda je stále odkázaný v podstate na celodennú osobnú starostlivosť svojej matky (obžalovanej), ostatným maloletým deťom obžalovaná taktiež zabezpečuje osobnú starostlivosť. Z uvedeného dôvodu hrozí reálna obava, že maloleté deti môžu byť nakoniec umiestnené do zariadenia ústavnej starostlivosti a teda, že uloženie nepodmienečného trestu odňatia slobody obžalovanej do značnej miery negatívne ovplyvní jej maloleté deti. Obžalovaná poukázala na čl. 3 bod 1 Dohovoru o právach dieťaťa, ktorý bol prijatý Valným zhromaždením OSN dňa 20.11.1989, a ktorého zmluvnou stranou je aj Slovenská republika, podľa ktorého záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi. Teda, keď sa uskutočňuje rozhodnutie s dopadom na konkrétne dieťa, musí rozhodovací proces zahŕňať aj posúdenie dopadu rozhodnutia na konkrétne dieťa. Z odôvodnenia rozhodnutia by malo byť tiež zrejmé, ako bol bráný do úvahy najlepší záujem dieťaťa. Podľa čl. 9 bod 1 Dohovoru o právach dieťaťa: Štáty, ktoré sú zmluvnou stranou Dohovoru, zabezpečia, aby dieťa nemohlo byť oddelené od svojich rodičov proti ich vôli, ibaže príslušné úrady na základe súdneho rozhodnutia a v súlade s platným právom a v príslušnom konaní určia, že také oddelenie je potrebné v záujme dieťaťa. Také určenie môže byť nevyhnutné v niektorom konkrétnom prípade, napríklad, ak ide o zneužívanie alebo zanedbávanie dieťaťa rodičmi alebo ak rodičia žijú oddelene a treba rozhodnúť o mieste pobytu dieťaťa. Dodala, že Výbor pre práva dieťaťa s odkazom na vyššie uvedený článok 9 Dohovoru o právach dieťaťa vydal odporúčenie o právach detí uväznených osôb, kde okrem iného uviedol, že pri ukladaní trestu rodičom a osobám zabezpečujúcim starostlivosť o maloleté deti má byť všade, kde je to možné zvážené uloženie trestu nezahrňujúceho odňatie slobody namiesto trestu, ktorý odňatie slobody zahrňuje. Alternatívy k odňatiu slobody by mali byť dostupné a používané prípad od prípadu s plným zohľadnením možných dopadov rôznych trestov na najlepší záujem dieťaťa. Obžalovaná má za to, že uloženie nepodmienečného trestu odňatia slobody nie je v záujme jej maloletých detí. Obžalovaná sa o svoje deti stará ako najlepšie vie. Sama obžalovaná trpí zdravotnými problémami. Výchova detí obžalovaných je problematická, deti nechodia pravidelne do školy, avšak objektívne obžalovaná nemá možnosť pri piatich školopovinných deťoch odkontrolovať, či tieto sú v škole každý deň počas celého

vyučovania. Obžalovaná je počas dňa na deti sama, nakoľko jej manžel - obžalovaný A. B. - chodí do práce, kde odchádza skoro ráno a domov sa vracia až neskoro poobede. V spomenutých súvislostiach poukázala na úpravu v Zákone o rodine č. 36/2005 Z. z. o výchovných opatreniach a na tú skutočnosť, že na Okresnom súde Vranov nad Topľou aj prebieha konanie o uloženie výchovného opatrenia pod sp. zn. 6P/66/2024 voči niektorým deťom obžalovanej. Podľa jej názoru okresný súd vyššie uvedené skutočnosti neval dostatočným spôsobom do úvahy pri svojom konaní a rozhodovaní. Nebral do úvahy najlepší záujem maloletých detí. Navrhla, aby odvolací súd podľa § 321 ods. 1 písm. a), písm. d), písm. e) Tr. poriadku zrušil rozsudok Okresného súdu Vranov nad Topľou č. k. 1T/75/2021-399 zo dňa 12.02.2024, vo výroku o treste za skutok 2 rozsudku a vrátil vec súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol alternatívne, aby odvolací súd zistil, či sú u obžalovanej splnené podmienky pre uloženie trestu domáceho väzenia, vrátane podmienok pre kontrolu výkonu trestu technickými prostriedkami a v prípade, ak odvolací súd zistí, že tieto podmienky sú splnené, aby podľa § 321 ods. 1 písm. a), písm. d), písm. e) Tr. poriadku zrušil rozsudok Okresného súdu Vranov nad Topľou č. k.: 1T/75/2021-399 zo dňa 12.02.2024, vo výroku o treste za skutok 2 rozsudku a uložil jej trest domáceho väzenia, alternatívne iný trest nespojený s odňatím slobody.

Obžalovaný A. B. v písomnom odôvodnení prostredníctvom obhajcu uviedol, že odvolanie smeruje aj voči konaniu, ktoré vydaniu napadnutého rozsudku predchádzalo z dôvodu porušenia ustanovení § 2 ods. 10 Tr. poriadku k § 34 ods. 3 Tr. zákona vo vzťahu k možnosti uloženia trestu, ktorý nepostihuje iné osoby a rodinu obžalovaného, ktorým je trest domáceho väzenia, prípadne iný alternatívny trest, avšak dôvody sústredil iba na okolnosti zisťovania možnosti uloženia trestu domáceho väzenia. Poukázal na záverečnú správu probačného a mediačného úradníka o výsledku IPŠ sp. zn. 1Pr/82/2022, ktorá konštatovala, že v obydli obžalovaných nie je dostatočný počet elektrických zásuviek, avšak je dostupný mobilný signál. V zmysle podanej správy v čase preverovania podmienok na uloženie trestu domáceho väzenia nebol obžalovaný A. B. doma, bol v práci a vopred nebol upovedomený, že bude vykonávané zisťovanie. Spoluobžalovaná manželka nevedela prítomným osobám niektoré technické záležitosti vysvetliť a zároveň jedna miestnosť nebola vzatá do úvahy pre prerábku bytu. Šetrenie podmienok bolo vykonané v rozpore s ustanovením § 13 ods. 1 zákona č. 78/2015 Z. z., podľa ktorého probačný a mediačný úradník zabezpečí vstupný pohovor s dotknutými osobami (t. j. aj osoba obžalovaného). Od zisťovania sa podstatne zmenil stav domácnosti, preto obžalovaný žiadal preverenie podmienok znova, pričom s procesným návrhom, aby bol riadne zistený skutkový stav veci podľa § 2 ods. 10 Tr. poriadku vo vzťahu k eventuálnej možnosti uložiť aj trest domáceho väzenia súhlasili všetky strany trestného konania, ich obhajcovia a prítomný opatrovník. Na hlavnom pojednávaní dňa 9.6.2023, kedy ubehol od zisťovania takmer celý kalendárny rok boli vypočítaní obaja obžalovaní k pomerom v domácnosti a vykonanej rozsiahlej rekonštrukcii ich bytu. Súdu boli predložené aj dôkazy o tom, že obžalovaný A. B. vedie usporiadaný život, pracuje v spoločnosti J., K., kde manipuluje s drevom a paletami robí v 10 hodinových pracovných zmenách niekedy aj v soboty, aby uživil rodinu. Pracovný pomer obžalovaného pôvodne dohodnutý na dobu určitú bol ex lege predĺžený podľa § 71 ods. 2 Zákonníka práce na neurčitý čas. Obžalovaný predložil aj faktúru za elektrinu s rozpisom položiek, z ktorej vyplýva, že za rok 2019-2020 spotrebovala jeho domácnosť 6974 kWh, za rok 2020-2021 spotrebovala domácnosť 6131 kWh a za rok 2021-2022 spotrebovala domácnosť 5539 kWh elektrickej energie, čo preukázateľne znamená, že domácnosť obžalovaných má prístup k elektrickej energii v dostatočnej kapacite pretože priemerná ročná spotreba domácnosti v tarife D2 sa pohybuje okolo 2500 kWh za rok. Z tohto dôvodu nie je preskúmateľný záver o nedostatku elektrických zásuviek v domácnosti. Vo vzťahu k uloženému trestu uviedol, že bolo vo vzťahu k vonkajšej diferenciacii vhodné zohľadniť aj charakter trestnej činnosti a možnosť zaradenia páchatela do ústavu s nižším stupňom stráženia s poukazom na § 48 ods. 4 Tr. zákona. Páchatel nie je narušeným jedincom a trestná činnosť je z kategórie nedbanlivostného prečinu na úseku školskej dochádzky. Obžalovaný bol zaradený do stredného stupňa stráženia s ohľadom na predošlé odsúdenie. Okresný súd mu uložil síce zákonný trest, avšak nezohľadnil osobitosti prípadu a odporúčania medzinárodnoprávných organizácií. Okresný súd uviedol, že u obžalovaného sa jedná o špeciálneho recidivistu, ktorý sa opakovane dopúšťa totožnej trestnej činnosti. Náprava nebola dosiahnutá ani trestom povinnej práce ani podmieneným trestom, dokonca ani predošlým trestom odňatia slobody, a preto okresný súd opätovne uložil nepodmienečný trest. Obžalovaný poukázal na § 34 ods. 3 a 4 Tr. zákona, podľa ktorého má trest postihovať iba páchatela tak, aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby. Pri ukladaní trestu súd prihliada na konkrétne osobitosti prípadu, zohľadňuje tým individualizáciu trestu. Uloženie nepodmienečného trestu odňatia slobody by malo byť chápané ako ultima ratio, keď iné tresty, nespojené s výkonom trestu odňatia slobody nie sú dostatočné na naplnenie účelu trestného práva. Podľa § 37 ods. 1 Zákona o rodine nevhodné správanie sa detí, ako aj porušovanie povinností rodičov, vyplývajúcich z ich rodičovských

práv a povinností, alebo zneužívanie ich práv môže každý oznámiť orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obci alebo súdu. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o uložení výchovných opatrení podľa § 37 ods. 2 zákona o rodine. Zákon o rodine upravuje aj postup, ak výchovné opatrenia nevedli k náprave, kedy súd dočasne odníme maloleté dieťa z osobnej starostlivosti rodičov aj proti ich vôli. Je pravdou, že obžalovaný má problém s výchovou detí, čo preukazujú aj početné sankcie za (ne)dochádzku detí do školy v podobe pokút, či trestných odsúdení. Samotný obžalovaný na hlavnom pojednávaní dňa 16.5.2022 uviedol, že deti ho nepočúvajú a frustrované uviedol, že nevie čo má s nimi už robiť, že už za nich aj sedel vo väzení, dohovárať im nepomáha, nech ich berú do detského domova. Túto pasáž výpovede si správne všimol prvostupňový súd a poukazuje na ňu. Obžalovaný uviedol, že Okresný súd Vranov nad Topľou vedie konanie pod sp. zn. 6P/66/2024, v ktorom nariadil na deň 9.7.2024 termín pojednávania o uloženie výchovného opatrenia maloletým deťom C. roč. XXXX, D. roč. XXXX, A. roč. XXXX, L. roč. XXXX a M. roč. XXXX. Deti sú nepochybne problémové, rodičov nerešpektujú. Už konanie o uloženie výchovného opatrenia môže obžalovanému podať pomocnú ruku s výchovou detí. Ďalej obžalovaný argumentoval, že Výbor pre práva dieťaťa práve s odkazom na článok 9 dohovoru vydal odporúčenie o právach detí uväznených osôb z 30 septembra 2011, kde výbor v bode 30 odporúčania uvádza, že pri ukladaní trestu rodičom a osobám zabezpečujúcim starostlivosť o maloleté deti má byť všade, kde je to možné, zvážené uloženie trestu nezahrňujúceho odňatie slobody namiesto trestu, ktorý odňatie slobody zahrňuje, vrátane predsúdnej a súdnej fázy konania. Alternatívy k odňatiu slobody by mali byť dostupné a používané prípad od prípadu s plným zohľadnením možných dopadov rôznych trestov na najlepší záujem dieťaťa. Aj judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva opakovane uvádza, že súdy sa musia najlepším záujmom dieťaťa zaoberať a posúdiť ho v danej konkrétnej situácii, pokiaľ rozhodujú vo veciach s dopadom na dieťa (rozsudok zo dňa 28. 6. 2007 vo veci Wagner a J.M.W.L. proti Luxembursku č. 76240/01, rozsudok zo dňa 26.6.2014 vo veci Mennesson proti Francúzsku č. 65192/11). Pri aplikácii zásad pre ukládanie trestov s hodnotením rodinných pomerov páchatel'a je preto nutné zohľadniť práve aj najlepší záujem dieťaťa. Trest domáceho väzenia, ktorý obžalovanému ešte nebol uložený je trestom, ktorým bezpochyby je možné dosiahnuť nápravu menej invazívne. O to viac, keď poručenský súd už začal konanie o uloženie výchovného opatrenia voči maloletým deťom. Tieto opatrenia sú vhodnejšie, než oddelenie žiteľa rodiny od jeho detí a súčasne oddelenie matky rodiny od svojich detí. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vrátil vec súdu prvého stupňa na nové prejednanie a rozhodnutie alternatívne navrhol, aby odvolací súd prostredníctvom probačného a mediačného úradníka zistil, či u obžalovaného sú splnené podmienky pre uloženie trestu domáceho väzenia, vrátane podmienok pre kontrolu výkonu trestu technickými prostriedkami. V prípade zistenia splnenia týchto podmienok navrhujem, aby odvolací súd podľa § 321 ods. 1 písm. d), e), ods. 3 Tr. poriadku zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste za skutok 2 rozsudku a uložil zaň trest domáceho väzenia v primeranej výmere.

Na základe podaných odvolaní postupoval krajský súd v intenciách ustanovenia § 317 ods. 1 Tr. poriadku, podľa ktorého, ak odvolací súd nezamietne odvolania podľa § 316 ods. 1 Tr. poriadku alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3 Tr. poriadku, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolatelia podali odvolania, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, pričom na chyby, ktoré neboli odvolaniami vytykané prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. poriadku. Keďže krajský súd v danom prípade nezistil také chyby, ktoré by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. poriadku, preskúmal len napadnutý výrok rozsudku, teda výrok o treste u oboch obžalovaných za skutok pod bodom 2/ rozsudku (hoci obžalovaný uvádzal, že jeho odvolanie smeruje aj proti konaniu, avšak z obsahu odvolania vyplýva, že dôvody smeruje iba k skutočnostiam vzťahujúcim sa bezprostredne k uloženiu trestu za skutok II. rozsudku), a po takomto preskúmaní dospel k záveru, že odvolania obžalovaných vo vzťahu k výroku o treste za skutok pod bodom 2/ rozsudku sú dôvodné.

Odvolací súd v úvode poukazuje na to, že v konaní pred prvostupňovým súdom obaja obžalovaní urobili vyhlásenie podľa ust. § 257 ods. 1 Tr. poriadku vo vzťahu k obojm skutkom obžaloby vyhlásili, že sú vinní zo spáchania oboch skutkov, a keďže odpovedali na všetky otázky obsiahnuté v ust. § 333 ods. 3 písm. c/, d/, f/, g/, h/ Tr. poriadku, ktoré im prvostupňový súd položil v súlade s § 257 ods. 5 Tr. poriadku kladne, po zistení kladného stanoviska prokurátora a opatrovníkov maloletého dieťaťa, súd prvého stupňa prijal vyhlásenie obžalovaných podľa § 257 ods. 7, 8 Tr. poriadku a nevykonával už dokazovanie v rozsahu priznania sa k skutkom, ale iba v súvislosti s trestom ukladaným obojm obžalovaným.

Z dokazovania vykonaného už len vo vzťahu k trestom okresný súd pri určení druhu trestu u obžalovaných vychádzal z toho, že obžalovaná A. B. bola už celkovo jedenásťkrát súdne trestaná a to nepretržite od roku 2009 s tým, že s výnimkou jej prvého odsúdenia, išlo vo všetkých prípadoch o jej súdne potrestanie za prejednaný trestný čin v podstate počas plynutia až dvoch skúšobných dôb podmieneného odsúdenia, čiže u obžalovanej B. ide o tzv. špeciálnu recidívu, na základe čoho ani nebolo možné uložiť iný druh trestu ako nepodmienečný trest odňatia slobody a to o to viac, že v konaní Okresného súdu Vranov n. T. sp. zn. 13T/71/2016 bol obžalovanej uložený nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní šiestich mesiacov a teda obžalovaná už vo výkone trestu odňatia slobody raz bola. Navyše obžalovaná aktuálne v starostlivosti má už len šesť detí z celkového počtu desiatich detí vo vekovom rozpätí štyroch rokov až šestnástich rokov, teda tieto deti nie sú už natoľko odkázané na celodennú opateru, navyše za situácie, pokiaľ by sa o ich výchovu a o ich výživu dokázal postarať niektorý z ich plnoletých súrodencov, konkrétne plnoletý bezdetný syn H. B.. Podľa názoru okresného súdu samotný nepodmienečný trest odňatia slobody by nemal mať až natoľko výrazný vplyv na rodinu a na blízke osoby obžalovanej tak, ako to predpokladá ustanovenie § 34 ods. 3 Tr. zákona. U obžalovaného A. B. okresný súd zohľadňoval, že bol na rozdiel od obžalovanej B. o jedenkrát viac súdne trestaný, nepretržite od roku 2002. Zhodne ako u obžalovanej, s výnimkou dvoch odsúdení pre trestné činy krádeže, bol súdne sankcionovaný len za ten trestný čin, za ktorý bol uznaný za vinného aj predmetným rozsudkom, tiež mu bol v konaní Okresného súdu Vranov n. T. sp. zn. 13T/71/2016 nariadený nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní šiestich mesiacov. Tiež sa skutku 2/ rozsudku dopustil počas plynutia až dvoch skúšobných dôb podmieneného odsúdenia. Rovnako podľa názoru okresného súdu ani u tohto obžalovaného neprichádzal do úvahy iný ako nepodmienečný trest odňatia slobody, keďže navyše aj tento obžalovaný je tzv. špeciálnym recidivistom. Na tom nezmenil nič ani ten fakt, že obžalovaný bol v čase rozhodovania súdu zamestnaný s čistým mesačným príjmom 850,00 eur; avšak navyše poberal ešte daňový bonus na maloleté deti, čím sa jeho celkový príjem navýšil na sumu 1.100,00 eur; a teda zabezpečoval základné životné potreby svojej rodiny ako jediný živiteľ. Obžalovaný tiež tvrdil, že osobnú starostlivosť o maloleté deti pochádzajúce z jeho vzťahu s obžalovanou B. by dokázali zabezpečiť už ich plnoletí súrodenci. Z hľadiska individuálnej a aj generálnej prevencie mal okresný súd za to, že je nevyhnutné obžalovanému uložiť nepodmienečný trest odňatia slobody, hoci zohľadnil, že sa v čase školského vyučovania nachádzal na svojom pracovisku a teda nemohol dohliadnuť na to, aby jeho deti riadne odišli na začiatok školského vyučovania a aj naďalej v priebehu jednotlivých školských dní si riadne plnili svoje školské povinnosti. V spojitosti sa navrhovaným, tak obhajobou a v podstate aj prokuratúrou, alternatívnym trestom domáceho väzenia okresný súd poukázal na výsledky vykonaného prvotného šetrenia v spoločnej domácnosti obžalovaných dňa 17.06.2022, pri ktorom neboli splnené materiálno-technické podmienky na uloženie trestu domáceho väzenia. Pre uloženie tohto druhu tzv. alternatívneho trestu však podľa názoru okresného súdu ani neboli splnené zákonné podmienky v zmysle ustanovenia § 53 Tr. zákona, pretože v prípade tzv. špeciálnej recidívy a skoršieho postihu za totožnú trestnú činnosť, iba v jednom prípade nepodmienečným trestom odňatia slobody, v prípade opakovaného ukladania alternatívnych trestov, v podobe trestu povinnej práce, opakovaného upúšťania od uloženia, či už súhrnného trestu alebo aj ďalšieho trestu, nebolo možné obom týmto obžalovaným poskytovať nejaké úľavy pri ukladaní ich trestov, keďže táto im bola nespočetnekrát poskytnutá a opakovane bolo na nich bezúspešne pôsobené aj výkonom trestu povinnej práce, či podmieneným odkladom výkonu trestu odňatia slobody, aj s uložením probačného dohľadu. Okresný súd preto dospel k presvedčeniu, že v takomto prípade by iný druh trestu ako nepodmienečný trest odňatia slobody nenaplnil účel ako individuálnej, tak aj generálnej prevencie, pretože základnou podmienkou v zmysle ustanovenia § 53 ods. 1 písm. a) Tr. zákona je, že vzhľadom na povahu trestného činu na jednej strane, ako aj na osobu a pomery páchatel'a na strane druhej, by uloženie tohto alternatívneho druhu trestu bolo postačujúce, čo u týchto tzv. špeciálnych recidivistov nebolo, lebo už skoršie rôzne tresty zjavne nevedli k ich náprave a ten fakt, že obaja obžalovaní majú početné množstvo spoločných detí, na tom nič nemení. Okresný súd pri tom reflektoval aj to, výkonom nepodmienečného trestu odňatia slobody sa obžalovanému sťažuje možnosť riadnych platieb aj poskytnutej pôžičky, ktorú mal obžalovaný uzavrieť za účelom zabezpečenia rekonštrukcie elektroinštalácie v jeho obydli, ale len samotná táto okolnosť nemohla vylučovať uloženie nepodmienečného trestu odňatia slobody obžalovanému. Uloženie trestu domáceho väzenia, prípadne trestu povinnej práce, okresný súd nepovažoval za primerané a spravodlivé.

Odvolačný súd vzhľadom na odvolania oboch obžalovaných smerujúce iba proti výrokom o trestoch vo vzťahu ku skutku 2/ rozsudku na verejnom zasadnutí najskôr doplnil dokazovanie a podľa § 326 ods. 5 Tr. poriadku za použitia § 269 Tr. poriadku prečítal listinné dôkazy, a to odpisy RT, záverečné správy

o výsledku IPŠ, zápisy z preverenia materiálo-technických podmienok, písomné sľuby obžalovaných, poučenia dotknutých osôb, a to aj k uloženiu trestu domáceho väzenia, čestné vyhlásenia obžalovaných, súhlasy spolubyvajúcich a ich poučenia, potvrdenie o odbornom mieste z VSE, výpis z katastra nehnuteľností, dohodu o zmene k pracovnej zmluvy obžalovaného zo dňa 31.01.2022, lustráciu v GP.

Odvolací súd dospel po preskúmaní veci, doplnení dokazovania a po zohľadnení zásad ukladania trestov v intenciách § 34 Tr. zákona k záveru, že tresty odňatia slobody uložené obom obžalovaným napadnutým rozsudkom za skutok pod bodom 2/ rozsudku sú neprimerane prísne a nevystihujú zásady ukladania trestov tak, aby ich bolo možné označiť ako spravodlivé, preto zvažoval možnosti ukladania trestov alternatívnych, teda priamo nespojených s ich výkonom v ústave na výkon trestu odňatia slobody.

Obžalovaní boli uznaní vinnými zo spáchania prečinu ohrozovania mravnej výchovy mládeže podľa § 211 ods. 1 písm. b) Tr. zákona v bode 1/ a 2/ napadnutého rozsudku.

Podľa § 211 ods. 1 písm. b) Tr. zákona kto vydá, čo aj z nedbanlivosti, osobu mladšiu ako osemnásť rokov nebezpečenstvu spustnutia tým, že umožní jej viesť záhaľčivý alebo nemravný život, potrestá sa odňatím slobody až na dva roky.

Podľa § 53 ods. 1 Tr. zákona trest domáceho väzenia až na štyri roky môže súd uložiť páchatelovi trestného činu, ak

- a) vzhľadom na povahu trestného činu uvedeného v odseku 2, osobu a pomery páchatela postačuje uloženie tohto trestu,
- b) páchatel dal písomný sľub, že sa v určenom čase bude zdržiavať v obydlí na určenej adrese a pri výkone kontroly poskytne potrebnú súčinnosť,
- c) sú splnené podmienky výkonu kontroly technickými prostriedkami.

Podľa § 53 ods. 2 Tr. zákona súd môže uložiť trest domáceho väzenia vo výmere podľa odseku 1 za trestný čin s hornou hranicou trestnej sadzby ustanovenej týmto zákonom neprevyšujúcou desať rokov, najmenej však na dolnej hranici trestnej sadzby trestu odňatia slobody ustanovenej týmto zákonom.

Podľa § 53 ods. 3 Tr. zákona odsúdený po dobu výkonu trestu domáceho väzenia je povinný v čase, ktorý určí súd, zdržiavať sa vo svojom obydlí vrátane k nemu prináležiacich vonkajších priestorov, viesť riadny život a podrobiť sa kontrole technickými prostriedkami.

Podľa § 53 ods. 5 Tr. zákona po dobu výkonu trestu domáceho väzenia môže odsúdený opustiť svoje obydlie len po predchádzajúcom súhlase probačného a mediáčného úradníka, a len z naliehavého dôvodu a na nevyhnutne potrebný čas. Tento čas sa započítava do výkonu trestu.

Podľa § 32 Tr. zákona za spáchané trestné činy môže súd uložiť páchatelovi, ktorý je fyzickou osobou, len a) trest odňatia slobody, b) trest domáceho väzenia;

Podľa § 34 ods. 6 Tr. zákona tresty uvedené v § 32 možno uložiť samostatne alebo možno uložiť viac týchto trestov popri sebe. Za trestný čin, ktorého horná hranica trestnej sadzby trestu odňatia slobody ustanovená v osobitnej časti zákona prevyšuje päť rokov, musí súd uložiť trest odňatia slobody, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 34 ods. 1 Tr. zákona trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou.

Podľa § 34 ods. 2 Tr. zákona páchatelovi možno uložiť len taký druh trestu a len v takej výmere, ako je to ustanovené v tomto zákone, pričom tento zákon v osobitnej časti ustanovuje len trestné sadzby trestu odňatia slobody.

Podľa § 34 ods. 3 Tr. zákona trest má postihovať iba páchatela, tak aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby.

Odvolačný súd na rozdiel od prvostupňového súdu po preskúmaní veci dospel k záveru, že uloženie trestu domáceho väzenia je u obžalovaných možné a v súlade so zákonom. Preto pristúpil k opätovnému zisťovaniu splnenia podmienok nevyhnutných pri ukladaní trestu domáceho väzenia a vydal pokyn probačnému a mediačnému úradníkovi k realizácii inštitútu predbežného šetrenia v súvislosti s kontrolou výkonu rozhodnutia technickými prostriedkami.

Zo záverečnej správy o výsledku IPŠ probačného a mediačného úradníka Okresného súdu Vranov nad Topľou vyplynulo, že materiálno-technické podmienky pre uloženie a výkon kontroly technickými prostriedkami – ZNKP, ZUPKO sú u oboch obžalovaných splnené, vrátane (na rozdiel od predchádzajúceho zisťovania) dostatočnosti prípojky elektrickej energie (ich počtu), získané boli aj písomné sľuby oboch obžalovaných, že sa v určenom čase budú zdržiavať v obydli na určenej adrese a pri výkone kontroly poskytnú potrebnú súčinnosť, obaja obžalovaní boli v súlade so zákonom č. 78/2015 Z. z. poučení o zariadení na kontrolu prítomnosti, boli tiež poučení samostatne o treste domáceho väzenia podľa § 53 Tr. zákona. Tým boli splnené podmienky v zmysle § 53 ods. 1 písm. c), d) Tr. zákona pri ukladaní trestu domáceho väzenia.

Okrem ďalších zistení pre rozhodnutie vo veci bolo dôležité, že obžalovaný je naďalej zamestnaný v spoločnosti J., K., so sídlom v J., s prevádzkou v K., s pracovnou dobou od 06.00 do 16.00 hod, v piatok do 12.00 hod., z miesta bydliska ráno odchádza o 05.30 hod., prichádza o 16.45 hod. K týmto skutočnostiam je v spise obsiahnutá aj príslušná pracovná zmluva.

Odvolačný súd mal k dispozícii aj poznatok na základe správy probačného a mediačného úradníka Okresného súdu Vranov nad Topľou sp. zn. 1Pr/180/2020 o tom, že obžalovaný A. B. vykonal 280 hodín z trestu povinnej práce uloženého mu rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou sp. zn. 2T/53/2020 vo výmere 300 hodín. Obžalovaný na verejnom zasadnutí uviedol, že už aj zvyšok trestu odpracoval.

Je potrebné zopakovať, že vo vzťahu k skutku pod bodom 1/ napadnutého rozsudku prvostupňový súd u oboch obžalovaných upustil od potrestania vzhľadom na trest odňatia slobody uložený obžalovaným trestným rozkazom Okresného súdu Vranov nad Topľou sp. zn. 2T/77/2022 zo dňa 3.11.2022 vo výmere 12, resp. 14 mesiacov, s podmieneným odkladom ich výkonu na skúšobnú dobu v trvaní 30 mesiacov. Čiže táto konkrétne hrozba výkonu trestu na obžalovaných pôsobí. Popritom odvolací súd lustráciou zistil, že prebieha ďalšie trestné konanie voči obžalovanej A. B. a je vedené pod sp. zn 2T/4/2024 na Okresnom súde Vranov nad Topľou, pričom v tomto konaní po vydaní trestného rozkazu a podaní odporu obžalovanou konanie pokračuje, je vytýčené hlavné pojednávanie.

Pokiaľ ide o dokazovanie vykonané vo vzťahu k trestom za skutok pod bodom 2/ napadnutého rozsudku, odvolací súd odkazuje na podstatné skutočnosti už vyššie konštatované a veľmi podrobné zistenia v tomto smere uvedené v odôvodnení napadnutého rozsudku. Aj po zvážení všetkých tam uvedených skutočností krajský súd zastáva názor, že v tejto veci bolo odôvodnené vo zvýšenej miere zohľadniť § 34 ods. 3 Tr. zákona a vzhľadom na okruh v ňom zohľadňovaných dôležitých okolností, uložiť obom obžalovaným trest domáceho väzenia.

Je nevyhnutné uviesť, že v tejto veci podľa názoru odvolacieho súdu bolo zvlášť vhodné uprednostniť postupy a ciele s odkazom na princípy, z ktorých vychádza tzv. restoratívna justícia. Vo všeobecnosti je potrebné len uviesť, že restoratívna justícia sa v špecifických prípadoch, akým je aj tento, zameriava na potreby osôb, ktoré trestný skutok zasiahol, na to, komu vznikajú zo skutku záväzky a povinnosti, na záväzky a povinnosti páchatel'a, na to, že riešenie v istých prípadoch je možné len pri aktívnej účasti nie len páchatel'a, ale aj širšej sociálnej skupiny a rodiny, ktorí sa stretávajú a participujú na kolektívnom posúdení riešenia následkov trestného činu a jeho budúcich dôsledkov, pričom jedným zo základných záväzkov páchatel'a je napraviť to, čo bolo jeho činom narušené, a to v najširšom možnom rozsahu a aj donútením, ak by takýto záväzok neplnil dobrovoľne. V rámci restoratívnej justície do popredia vystupuje okrem iného aj zodpovednosť za reintegráciu páchatel'a, pričom sociálne spoločenstvo sa aktívne podieľa na formulovaní jeho záväzkov a poskytovaní príležitostí ich aj plniť, to všetko s cieľom spravodlivého narovnania medzi páchatel'om, obeťou a sociálnym spoločenstvom.

Opätovne odvolací súd zvýrazňuje osobnú a rodinnú situáciu obžalovaných, skutočnosť, že obžalovaní sú rodičmi spolu 10 detí, z ktorých je 6 maloletých, z nich je školopovinných 5 detí, najmladší syn I. B. má toho času cca 4 roky, a teda je stále odkázaný v podstate na celodennú osobnú starostlivosť

rodičov. Spofahlivo bolo dokázané, že obžalovaný A. B. je zamestnaný s pracovnou dobou od 06.00 do 16.00 hod, v piatok do 12.00 hod., z miesta bydliska ráno odchádza okolo 05.30 hod., prichádza okolo 16.45 hod., čiže z toho pohľadu sa efektívne a cieľavedome zapojil do štandardného režimu zabezpečovania potrieb svojej rodiny, pričom príjem, ktorý bol v konaní zistený určite nepatrí medzi zanedbateľné z pohľadu prínosu pre rodinu.

Aj so zreteľom na uvedené východiská odvolací súd vec skúmal a vo veci následne rozhodoval.

Hoci sa mohol čiastočne stotožniť s mnohými závermi okresného súdu, predovšetkým v otázke opakovaného ukladania konkrétnych druhov trestov, medzi ktorými už boli aj tresty nespojené s odňatím slobody, a nateraz aj so záverom o ich minimálnej efektívnosti, nemohol odvolací súd prehliadnuť, že trest domáceho väzenia nebol, ako bez pochyby do úvahy prichádzajúci trest, využitý. Nemohlo ostať bez povšimnutia, že tento druh trestu navrhovala i obhajoba i prokuratúra, a nemohlo ostať bez povšimnutia, že v istom štádiu konania k zisťovaniu podmienok pre jeho uloženie pristúpil i prvostupňový súd, hoci s negatívnym zistením o technických možnostiach jeho využiteľnosti. Už aj preto odvolací súd túto alternatívu nemohol v intenciách zákona odmietnuť ako a priori bezvýslednú, neefektívnu.

Odvolací súd musel zvlášť prihliadnuť na isté paradoxy, ktoré sa objavujú pri trestaní páchatel'ov trestnej činnosti, ako v tomto prípade, kedy bez pochyby protiprávne nedostatky v školskej dochádzke detí v situácii „prítomných rodičov“, by mali byť trestané trestom odňatia slobody, teda trestom vyvolávajúcim ich „neprítomnosť“ v rodine, a teda znegovaním celej ich ostatnej rodičovskej úlohy.

Trestná činnosť v tejto veci spočíva v konaní, resp. práve v nedostatku konania rodičov voči vlastným deťom v ich prirodzenom, primárnom rodinnom prostredí. Odvolací súd však prihliadal na to, že toto konanie bezprostredne a priamo nepredstavuje ohrozenie života a zdravia detí a ani ich základného prirodzeného vývinu v prirodzenom rodinnom prostredí, hoci zjavne sa negatíva tohto rodinného prostredia objavili, a to opakovane. Potrestanie oboch rodičov súčasne trestom odňatia slobody s jeho výkonom by však podľa názoru odvolacieho súdu zasiahlo do takéhoto prostredia príliš radikálne, a pritom by nemal takýto trest a ním následne vyvolaná nová situácia v živote detí nevyhnutne automatický pozitívny vplyv na zabezpečenie záujmu, ktorého porušenie je trestané. Navyše by sa podľa odvolacieho súdu na druhej strane enormne zvýšila možnosť vzniku iných závadných a škodlivých následkov v živote detí, počnúc odlúčením od rodičov, vytrhnutím z ich rodinného prostredia, a všetky ostatné s tým súvisiace ľudské potreby. Na jednej strane teda ide o protiprávne konanie v situácii rodinnej celistvosti, či vzájomnej prítomnosti rodičov a detí, s negatívnym zasahovaním do jedného záujmu detí (a spoločnosti), ktorým je školská dochádzka, a na druhej strane sa zvažuje trestanie trestom odňatia slobody, čiže vyvolaním neprítomnosti rodičov v domácnosti, negovaním celistvosti rodinného prostredia, s ktorým by však už prirodzene nastali všetky s tým spojené iné negatívne následky. A to v prvom rade výživa a zabezpečovanie ostatných nevyhnutných potrieb detí, výchova, hoci len v miere, ktorú v zistenej situácii obžalovaných a ich domácnosti je vôbec možné zabezpečiť. Odvolací súd sa nateraz priklonil k zachovaniu prirodzeného poriadku a usporiadania rodiny (hoci aj stále s možnosťou vznikania miernych negatívnych javov), namiesto vytrhávania detí z rodinného prostredia a uplatňovania opäť len náhradného štátneho systému sanácie rodinnej situácie a života detí, a to aj s vedomím, že prirodzené rodinné prostredie v tomto prípade doteraz nezabezpečilo náležité vzdelávanie detí, avšak nie je možné neprehliadnuť na to, že v dostatočnej, primeranej miere zabezpečilo zvyšné životné potreby detí.

Ak potom zobral odvolací súd do úvahy správny záver okresného súdu o neúčinnosti doteraz uložených trestov, vrátane trestu spojeného s odňatím slobody, čiže neúčinnosť trestov napriek ich gradácii v miere intenzity zásahu, nenašiel dôvod pre ďalšie stupňovanie prísnosti trestu, pritom s pravdepodobnou nepatrnou účinnosťou, ale s omnoho intenzívnejším zásahom do práv ostatných rodinných príslušníkov obžalovaných, ale rozhodol sa použiť miernejší trest domáceho väzenia s rovnakou pravdepodobnosťou účinku na obžalovaných, ale s rádovo nižším, až žiadnym vstupom do iných práv, záujmov a potrieb maloletých detí obžalovaných.

Ak je teda možné popri treste porovnateľnej účinnosti zabezpečiť celú šírku práv a oprávnených záujmov detí obžalovaných, a pritom ešte ponechať v tomto prípade obžalovaného v zamestnaní a aj týmto pôsobiť naďalej k plneniu vyživovacej povinnosti v celom rozsahu, bez toho, aby túto jeho najdôležitejšiu povinnosť preberal na seba štát, odvolací súd práve takýto trest vo svetle všetkých vyššie uvedených

skutočností a citovaných zákonných ustanovení a uvádzaných zásad aj medzinárodnej právnej úpravy považoval za nielen zákonný a primeraný, ale aj spravodlivý a plnom rozsahu rešpektujúci požiadavku § 34 ods. 3 Tr. zákona na čo najmenšom postihovaní rodiny páchatel'a. Vhodnosť takéhoto rozhodnutia napokon ponúkla aj obhajobou zvýraznená judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorého opakovaným postojom je, že súdy sa musia najlepším záujmom dieťaťa zaoberať a posúdiť ho v danej konkrétnej situácii, pokiaľ rozhodujú vo veciach s dopadom na dieťa (rozsudok zo dňa 28. 6. 2007 vo veci Wagner a J.M.W.L. proti Luxembursku č. 76240/01, rozsudok zo dňa 26. 6. 2014 vo veci Mennesson proti Francúzsku č. 65192/11), i úprava čl. 3 bod 1 Dohovoru o právach dieťaťa, ktorý bol prijatý Valným zhromaždením OSN dňa 20. 11. 1989 (ktorého zmluvnou stranou je aj Slovenská republika) podľa ktorého záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

Nie je okrajovej významnosti ani to, že voči obžalovaným už sú paralelne využívané i prostriedky občianskeho práva, a to v takých súvislostiach, v akých je aj teraz ukladaný trest. V konaní vedenom Okresným súdom Vranov nad Topľou pod sp. zn. 6P/66/2024 bolo rozsudkom zo dňa 16.02.2024, teda krátko po rozhodnutí súdu prvého stupňa v tejto trestnej veci, právoplatne rozhodnuté o uložení výchovného opatrenia, a to napomenutia maloletým deťom, D., A., L., M. B., a napomenutie A. B. i A. B., z čoho je teda zrejmé, že do systému pôsobenia na obžalovaných nástrojmi trestného práva a zabezpečenia účelu trestu podľa Trestného zákona, bol začlenený aj prvok civilného práva, ktorý má možnosť spolupôsobiť na obžalovaných aj výchovným, aj preventívnym spôsobom, a teda dopĺňať šírku proti obžalovaným použitých právnych nástrojov na zabezpečenie účelu trestu. Aj táto skutočnosť sa musela podľa odvolacieho súdu výraznejšie odzrkadliť v určení miernejšieho druhu trestu, ktorý bol obžalovaným ukladaný.

Vzhľadom na to, že obžalovaní boli uznaní vinnými zo spáchania trestného činu podľa § 211 ods. 1 písm. b) Tr. zákona, za ktorý možno uložiť trest odňatia slobody až na dva roky, bola splnená podmienka pre uloženie trestu domáceho väzenia vyžadovaná v § 53 ods. 1 písm. a) Tr. zákona v spojení s § 53 ods. 2 Tr. zákona a súčasne z vyššie konštatovaných dôkazov vyplynulo, že aj podmienky vyžadované v § 53 ods. 1 písm. b), c) Tr. zákona.

Podľa názoru odvolacieho súdu je tak trest domáceho väzenia v prípade oboch obžalovaných zákonným, primeraným a spravodlivým prostriedkom smerujúcim k zabezpečeniu účelu trestu a súčasne k zamedzeniu neproporčným postihnutiu ostatných rodinných príslušníkov, maloletých detí, obžalovaných. Súčasne tento alternatívny trest podľa odvolacieho súdu poskytuje obžalovaným priestor pre posilnenie ich vlastnej zodpovednosti za výchovu detí, napriek doterajším mnohým zlyhaniam v tomto smere im poskytuje ešte jednu príležitosť reálne zabezpečiť školskú dochádzku vlastných detí v nevyhnutnom rozsahu v režime domáceho väzenia. Pokiaľ ide o samotnú výmeru trestu domáceho väzenia, bolo nevyhnutné prihliadnuť na tie fakty zistené prvostupňovým súdom, ktoré sa týkajú doterajších mnohých odsúdení za rovnaké trestné činy, okolností výkonov jednotlivých trestov, plynutí skúšobných dôb v prípadoch podmienených odsúdení obžalovaných, skutočnosti, že jednoznačne u obžalovaných ide o prípad tzv. špeciálnej recidívy.

Vzhľadom na uvedené podľa odvolacieho súdu bolo primerané a zákonné uložiť obom obžalovaným za skutok pod bodom 2/ rozsudku samostatný trest domáceho väzenia vo výmere 1 roka, čo predstavuje primeranú alternatívu k trestu odňatia slobody pôvodne uloženému obom obžalovaným prvostupňovým súdom vo výmere 1 roka, resp. 10 mesiacov. Primeranosť tejto výmery tohto alternatívneho trestu posúdil odvolací súd aj s poukazom na

§ 53 ods. 6 Tr. zákona, podľa ktorého ak odsúdený neplní obmedzenia alebo povinnosti vyplývajúce z trestu domáceho väzenia alebo marí výkon kontroly technickými prostriedkami, súd trest premení na nepodmienečný trest odňatia slobody tak, že nevykonaný deň trestu domáceho väzenia sa rovná jednému dňu nepodmienečného trestu odňatia slobody, a zároveň rozhodne o spôsobe výkonu tohto trestu.

Preto je potrebné osobitne obžalovaným zdôrazniť, že porušenie režimu trestu domáceho väzenia môže znamenať jeho premenu na trest odňatia slobody v takej výmere, v akej by pokračoval trest domáceho väzenia. Takýto trest spĺňa všetky podmienky uvedené v ust. § 34 Tr. zákona a v tomto prípade primerane zabezpečí dosiahnutie účelu trestu aj v smere individuálnej i generálnej prevencie.

Odvolací súd tiež na posilnenie účelu tohto trestu obžalovaným podľa § 53 ods. 3 Tr. zákona uložil povinnosť v čase od 00.00 hod. do 24.00 hod. zdržiavať sa vo svojom obydľí vrátane k nemu prináležiacich vonkajších priestorov, viesť riadny život a podrobiť sa kontrole technickými prostriedkami okrem času nevyhnutne potrebného na premiestnenie sa do a z miesta výkonu pracovnej činnosti, ako aj počas výkonu pracovnej činnosti na základe pracovnej zmluvy alebo inej pracovnej činnosti a počas výkonu tejto pracovnej činnosti vykonávanej v súlade so Zákonníkom práce, v dňoch pracovného pokoja od 13:00 hod. do 15:00 hod., v pracovných dňoch od 8:00 hod. do 10:00 hod. a od 17:00 hod. do 18:00 hod. Tiež odvolací súd zvýraznil obmedzenie obžalovaných pri výkone trestu domáceho väzenia v tom, že podľa § 53 ods. 5 Tr. zákona po dobu výkonu trestu domáceho väzenia môžu opustiť svoje obydľie len po predchádzajúcom súhlase probačného a mediáčného úradníka, a len z naliehavého dôvodu a na nevyhnutne potrebný čas, pričom tento čas sa započítava do výkonu trestu.

Na základe vyššie uvedených skutočností a na podklade odvolaní oboch obžalovaných krajský súd postupom podľa § 321 ods. 1 písm. e), ods. 2 Tr. poriadku zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste, a keďže mohol nové rozhodnutie urobiť na podklade skutkového stavu, ktorý bol v napadnutom rozsudku správne zistený a doplnený dôkazmi vykonanými pred odvolacím súdom, podľa § 322 ods. 3 Tr. poriadku sám rozhodol a uložil obom obžalovaným trest domáceho väzenia tak, ako je to uvedené vo výroku tohto rozsudku.

Toto rozhodnutie bolo prijaté jednomyseľne.
jednomyseľne

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.